

HERBRUIKBARE BEKERS: EEN GOED IDEE

Sinds 1 januari 2020 mogen organisatoren van evenementen in Vlaanderen geen drank meer serveren in eenmalige recipiënten, met één uitzondering. Wegwerpbekers, blikjes of petflesjes zijn wel nog toegelaten als de organisator 90 procent van deze verpakkingen inzamelt voor recyclage (95 procent vanaf 2022). Voor overheden geldt de 90 procent-maatregel niet. Zij mogen in de eigen werking en op eigen evenementen geen drank aanbieden in wegwerpverpakkingen.

Vlaanderen kiest daarmee voor het verder sluiten van de materiaalkringlopen en het beperken van materiaalverlies.

De OVAM promoot herbruikbare bekens als alternatief voor wegwerpbekers: www.groenevent.be. Hergebruik staat dan ook op de tweede plek in de Europese afvalhiërarchie (art. 4.1, 2008/98/EG). Maar hoe zit het eigenlijk met de milieu-impact van die herbruikbare bekens? Om die vraag te beantwoorden, liet de OVAM in 2020 een studie uit 2017 actualiseren.

DE FOCUS OP HERGEBRUIK IS TERECHT

De studie bevestigt de keuze voor de afvalhiërarchie. Het studie bureau onderzocht drie mogelijkheden voor drinkgerei op evenementen: hergebruik met een uitval van max. 10%, selectieve inzameling voor recyclage en verbranding. In de analyse hielden de onderzoekers rekening met verschillende materialen, waaronder glaswerk/keramiek, polypropyleen (PP) en polycarbonaat (PC).

Ongeacht het materiaal van de drankbeker is hergebruik altijd de beste optie, op voorwaarde dat de beker een voldoende aantal keren hergebruikt wordt. Dan volgt selectieve inzameling met het oog op recyclage. Verbranding is de minst wenselijke optie (Tabel 1).

Materiaal	Hergebruik met max. 10% uitval	Selectieve inzameling voor recyclage	Verbranding
Glaswerk/keramiek	A	**	F
rPET (gerecycleerd PET) bekers	*	B	C
PLA (polymelkzuur) bekers	*	B	D
PP (polypropyleen) bekers	A	C	D
PET (polyethyleentereftalaat) bekers	*	C	D
PC (polycarbonaat)/copolyester bekers	B	D	E
Kartonnen bekers	*	**	C

Tabel 1. Milieuscore voor glazen, bekers en koffietassen in Vlaanderen in 2020, op een schaal met klassen van A (kleinste milieu-impact) tot G (grootste impact). Elke klasse komt ongeveer overeen met een verdubbeling van de milieu-impact en de uitstoot van broeikasgassen ten opzichte van de vorige klasse. Een milieuscore B heeft dus ongeveer een dubbel zo grote milieu-impact als milieuscore A. *: Niet beschikbaar op de Vlaamse markt in 2020; **: Verwerkingsoptie niet mogelijk in Vlaanderen in 2020. Bron: OVAM (2020)

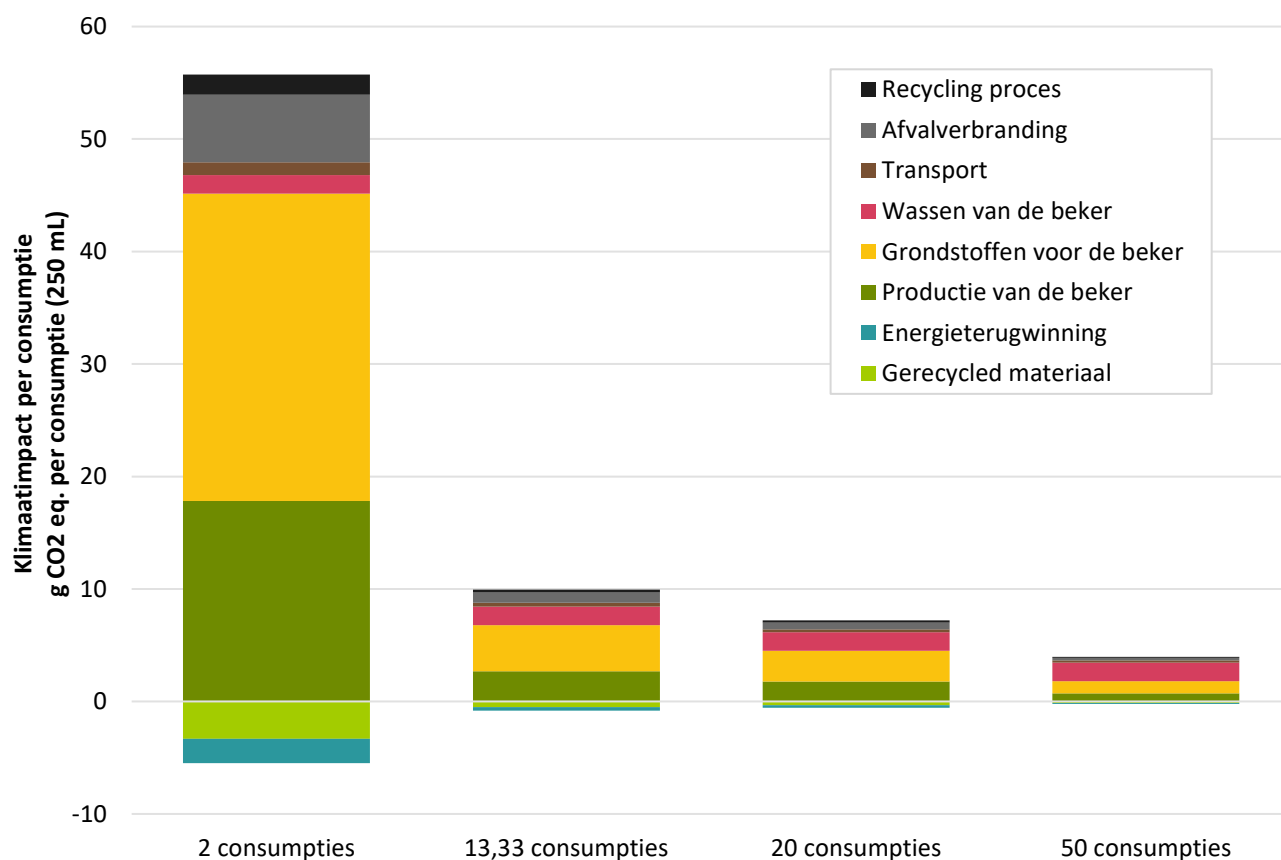
BEKER TIEN KEER GEBRUIKEN = MILIEUWINST

De studie bevat ook een quickscan, die een indicatie geeft van de milieu-impact van herbruikbare, plastic bekers op evenementen. De onderzoekers beschouwden het scenario waarbij per evenement 95% van de bekers wordt teruggebracht. Ze vergeleken hierbij bekers gemaakt van polypropyleen (PP) en van polycarbonaat (PC). Naast glaswerk/keramiek zijn dit – anno 2020 – de meest gangbare materialen waarin herbruikbaar drinkgerei wordt aangeboden op evenementen in Vlaanderen.

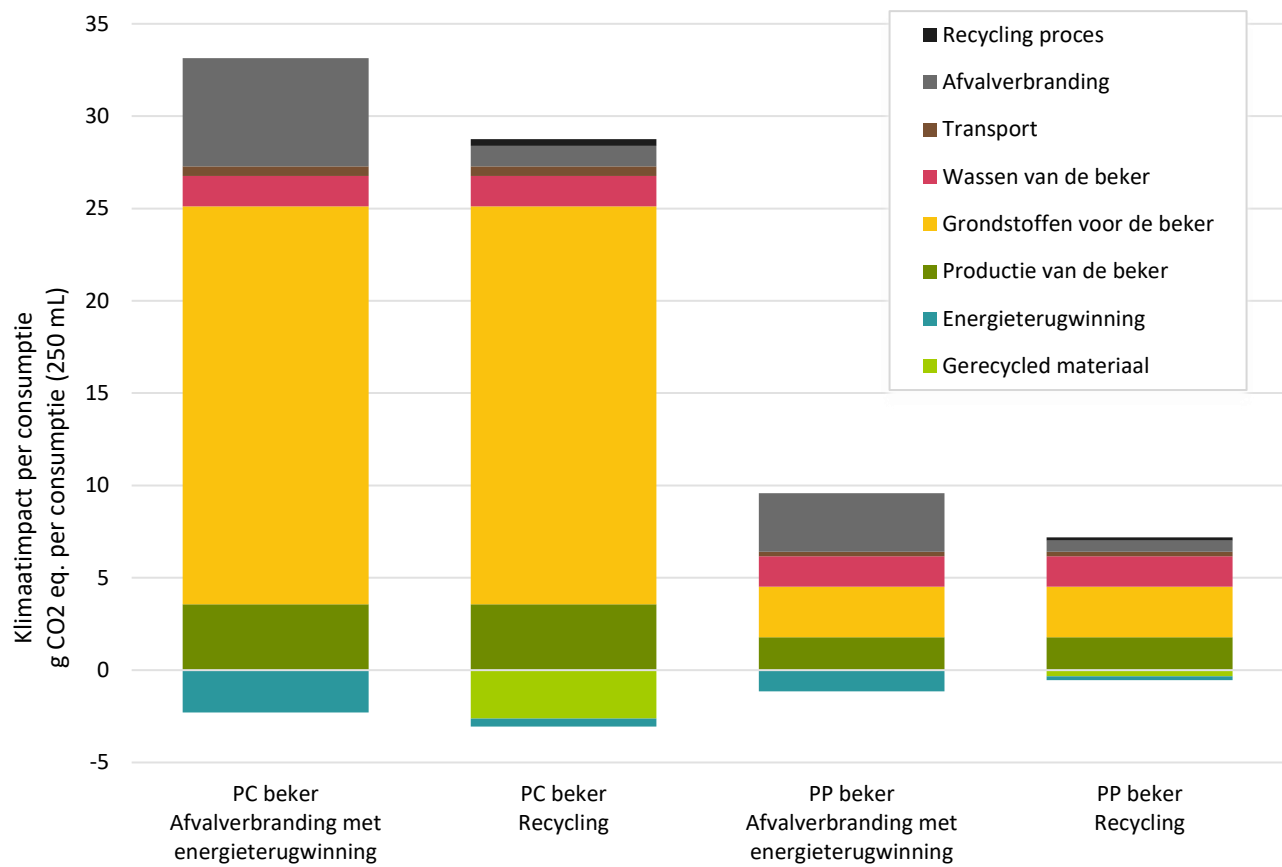
De onderzoekers berekenden de uitstoot van CO₂-equivalenten van de productie, het transport en de afvalverwerking (recyclage of verbranding). Ze hielden ook rekening met de impact van het afwassen van de herbruikbare bekers. Denk hierbij aan elektriciteit, water, wasmiddel en het eventuele transport van de bekers naar een locatie buiten het evenement.

Het stukgewicht, het aantal gebruikscycli en de materiaalkeuze hebben de grootste invloed op de milieu-impact per consumptie. Dit komt omdat de grondstoffen en de productie samen het leeuwendeel van de CO₂ eq.-uitstoot vertegenwoordigen: ongeveer 80% van de uitstoot per consumptie, als de beker (slechts) twee keer wordt gebruikt. Deze uitstoot is eenmalig en wordt bij hergebruik “uitgesmeerd” over meerdere consumpties. Dit kunt u duidelijk zien in Figuur 1. Merk op dat de vermeden uitstoot (energiewinst, gerecycleerd materiaal) evenredig afneemt. Dit effect wordt echter ruimschoots gecompenseerd door de verminderde uitstoot. **Kortom: hoe vaker een beker hergebruikt wordt, hoe groter het milieuvoordeel.**

De onderzoekers becijferden ook dat bekers van polypropyleen het snelste dit milieuvoordeel realiseren – op voorwaarde dat ze minstens 10 keer worden (her)gebruikt. Als ze na levensduur worden gerecycleerd, is de milieuwinst nog groter (Figuur 2). Het is dus belangrijk dat de bekers effectief voldoende hergebruikt worden. Om dat mogelijk te maken, moet de organisator de nodige logistiek voorzien. Denk bijvoorbeeld aan transport en afwassen. Alle nuttige tips hiervoor staan gebundeld op www.groenevent.be.

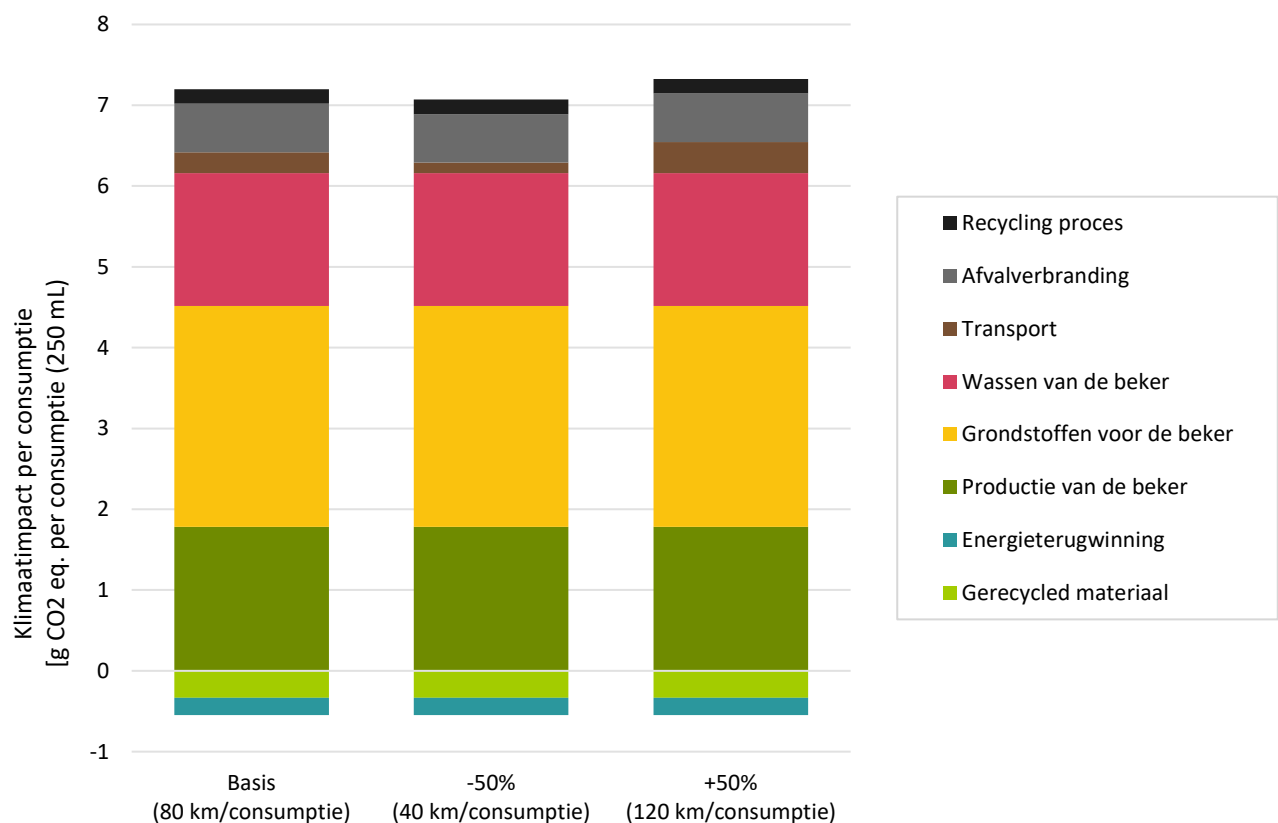
Figuur 1. Effect van het aantal gebruikscycli op een herbruikbare beker van PP (29 gram), incl. recyclage na levensduur. PP: polypropyleen. Bron: OVAM (2020)

Figuur 2. Effect van recyclage van herbruikbare bekercs (PP: 29 gram, PC: 50 gram) bij 20 consumpties. PC: polycarbonaat; PP: polypropyleen. Bron: OVAM (2020)

TRANSPORT EN AFWAS: VERWAARLOOSBARE IMPACT

Transport bij herbruikbare bekere levert slechts een geringe bijdrage aan de totale milieu-impact. In het geval van een polypropyleen-beker varieert deze bijdrage tussen 2 en 6 procent, uitgaande van 20 consumpties per beker en recyclage na levensduur. De bijdrage is daarbij afhankelijk van het aantal gereden kilometers per consumptie (Figuur 3). De voetafdruk van het wassen blijkt eveneens beperkt: afhankelijk van het scenario bedraagt deze 1,5 tot 2 g CO₂ equivalenten per consumptie.

Figuur 3. Effect van transport op herbruikbare beker (PP: 29 gram), 20 consumpties per beker en gerecycled na levensduur. PP: polypropyleen. Bron: OVAM (2020)

MEER WETEN?

Een groen event organiseren?

De OVAM biedt organisatoren en lokale overheden de nodige praktische handvatten in de vorm van een handleiding, een stappenplan, infofiches en een kostensimulatie: allemaal te vinden op www.groenevent.be.

BRONNEN

OVAM (2020). Update studie: Drink- en eetgerei op evenementen. OVAM, Mechelen.
ovam.be/sites/default/files/atoms/files/Update%20studie%20drink-en%20eetgerei%20op%20evenementen%20%28BE%3B2020%29.pdf

Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen. eur-lex.europa.eu/eli/dir/2008/98/oj